

ENFEKSİYON HASTALIKLARI VE SALGINLARDA ACİL EYLEM PLANI

1. Enfeksiyon kaynağı kendi kuruluşumuzsa kaynağı olabildiğince izole edin ve acilen işyeri hekiminize, Sağlık İl Müdürlüğüne ve Halk Sağlığı birimlerine bilgi veriniz.
2. Enfeksiyondan sadece bir personelimiz etkilendi ise acilen işyeri hekimine bilgi vermeliyiz. İşyeri hekiminin işyerinde olmadığı saatte gerçekleşirse iletişime geçerek nun direktifleri doğrultusunda hareket ediniz. İşyeri hekimine ulaşılamazsa en yakın sağlık kuruluşuna ulaştırınız.
3. İşe giriş ve periyodik sağlık kontrollerinde işyeri hekiminin önerileri dikkate alınmalıdır.
4. **SALGIN DURUMLARINDA:** Ülke veya bölgesel alınan önlemlere harfiyen uyunuz. Ülke çapında veya bölgesel idari bir önlem alınmasa da aşağıdaki önlemleri uygulayınız.

a. İşyerinde idari önlemler:

- i. Acilen toplanarak yetkili merciler belirlenmelidir. Varsa gözden geçirilmelidir.
- ii. Yetkilendirilen ve görevlendirilen kişiler çalışanlara bildirilmelidir.
- iii. Yöneticiler arasında ve çalışanlar arasında ve işyeri ile sağlık kuruluşları ve diğer kamu kurumlarıyla iletişim ağları belirlenmeli ve ilan edilmelidir.
- iv. Gerekliyse AEP ve RA yenilenmelidir.
- v. Eğitimler veya toolboxlar yapılarak, önceden sözedilmiş olsa da bilgiler tazelenmelidir. Eğitimler en fazla 10 kişilik gruplarla, sosyal mesafe korunarak, erişkin eğitimi standardında kısa ve etkin olmalıdır. Olanak varsa uzaktan eğitim yapılmalıdır.
- vi. Çalışma alanlarında salgınla ilgili bilgilendirme posterleri asılmalıdır.
- vii. Alınan önlemler tespit öneri defterine (varsa ayrıca İSG Kurul Defterine de) yazılmalı, kayıt altına alınmalıdır.

b. Sosyal mesafenin korunması önlemleri:

- i. Vardiyasız çalışma yapan işyerleri vardiyalı çalışarak çalışma bandı mesafelerini arttırmalıdır.
- ii. Zaten vardiyalı çalışma sürecinde iken salgın olursa çalışanlar dönüşümlü olarak ücretli izne çıkarılarak çalışma alanı tenhalştırılmalıdır.
- iii. Servislerde bir boş bir dolu ve tek kişi oturacak bir düzen sağlanmalı ve işe başlama ve bitiş saatleri bu servis sitemine hitap edecek şekilde 4 farklı saate dönüştürülmelidir.
- iv. Yemeğe ve çay molalarına çıkış saatleri farklılaştırılmalı ve yemekhane ¼ e inecek şekilde ve masada tek kişi oturacak şekilde dizayn edilmelidir. Yemek sıra bekleme alanlarında bekleme mesafeleri işaretlenmelidir.
- v. Giriş yerlerindeki kontrol noktaları kaldırılmalı ya da bekleme noktaları mesafeli olarak belirlenmelidir.
- vi. Müşterilerle ve diğer çalışanlarla mesafeyi belirleyen levha ve işaretlemeler, uyarı yazıları olmalıdır.
- vii. Mola alanlarında oturma araç gereçleri aralıklı olarak yerleştirilmelidir. Molalara dönüşümlü ve az kişi çıkması sağlanmalıdır.
- viii. Müşteriler işyerine daha ilk girdiğinde alınan önlemler hakkında bilgilendirilmeli ve müşterinin de izolasyonu sağlanmalıdır.

c. Dezenfeksiyon önlemleri:

- i. Servisler her toplu indir bindirde dezenfektanla temizlenmeli ve dezenfektan

havalandırıldıktan sonra yeni grubun binmesi sağlanmalıdır.

- ii. Kapı kolları vb diğer müşterek temas noktaları 2 satte bir dezenfekte edilmelidir.
- iii. Makinaların tuşları, asansör tuşları gibi muhtelif kişilerce kullanılan tuşların yüzeyleri 2 satte bir dezenfekte edilmelidir.
- iv. İşçilerin 2 satte bir kullanabileceği (tercihan fotoselli) dezenfektan kutuları ulaşılabilir mesafelerde ve kullanmak için birikmeye neden olmayacak sıklıkta yerleştirilmesi.
- v. Vardiya değişimlerinde kullanılan makinalar ve çevre dezenfekte edilmelidir.

d. Temasin azaltılması önlemleri

- i. El okutma sistemleri salgın boyunca ara verilmelidir.
- ii. Kapı kolları yerine ayakla açılıp kapanabilen sistemlere geçilmelidir.
- iii. Enfeksiyona yakalanan personel hemen, ihtimali olan kişiler (örneğin riskli bölgeye yaptığı ziyaretten dönen) personel salgının kuluçka süresi kadar ücretli izne gönderilmelidir..
- iv. Kronik hastalığı olanlar, engelliler ve salgının varsa hedef kitlesine girenler hiç beklenmeden ücretli izne çıkarılmalıdır.
- v. KKD kullanımı: Çalışanlara yeterli sayıda ve standartlara uygun KKD dağıtılmalıdır. Enfeksiyon ajanlarına karşı solunumu koruyucu maske henüz yoktur. Salgının kaynağı havadan bulaşansa tam yüz siperi solunumu da koruyucu tek KKD'dir. Corona gibi damlacık ya da uçuk gibi temasla bulaşan enfeksiyon kaynaklarına karşı arkaları altı üstü açık ön yüz siperi yeterlidir. Eldivenler EN ISO 374-5 standartına; gözlük ve siperler EN 166 standartına; koruyucu kıyafetler EN 14126 standartına uygun olmalıdır.
- vi. NR işaretli KKD'ler kullanım sonrası tıbbi atık kutularına atılmalı ve tıbbi atık kabul edilmelidir.
- vii. Tükrük veya nazal sekresyonla bulaşan hastalıklarda enfekte kişi diğer çalışanlara bulaşmaması için maske takmalıdır.
- viii. Ortak kullanılan malzemelerin (örn tabak, çatal, kaşık) salgın geçinceye kadar kullan at olanlar tercih edilmeli, bu yapılamıyorsa kullanım sonrası temizlik ısı ve kullanılan deterjanın antimikrobiyal özelliği yüksek olanı seçilmelidir.
- ix. Ortak baharatlıklar ve tuzluklar kaldırılmalı, tek kullanımlık baharat ve tuzlar servis edilmelidir.
- x. Soyunma odaları geçici olarak kapatılıp, işe girişlerde tam vücut koruyucu kıyafetle iş yapıp, vardiya sonunda bu giysi fabrika çıkışında tıbbi atık kutusuna atılmalıdır.
- xi. Tuvaletlerde çeşmeler ve sabun hazneleri fotoselli yapılmalıdır.

e. Hava kalitesinin arttırılması

- i. Sağlığın temel şartı temiz havadır. Bu yüzden sık sık ortam havalandırılmalıdır.
- ii. Çalışanlar daha sık ve küçük gruplar olarak havadar ve tercihan güneş gören yerlerde molaya çıkarılmalıdır.
- iii. Klima sistemleri, havalandırma sistemleri daha sık temizlenmeli ve daha sık bakım yapılmalıdır.

f. İmmunizasyon önlemleri:

- i. Çalışanların sağlıklı beslenmesine daha da önem verilmelidir.

- ii. Salgının profilaktik aşısı varsa sadece risk gruplarına uygulanması önerilmelidir.
- iii. Tedavi edici antiorlar veya ilaçlar varsa hasta personele kullanılması sağlanmalıdır.

g. Kişisel önlemler:

- i. Çalışanlar yayınlanan önlem ve prosedürlere uygun davranmalıdır.
- ii. Salgına yönelik kişisel koruyucu donanımlar işçilere dağıtılmalı, eğitimleri verilmeli ve kullanımı kontrol edilmelidir.
- iii. KKD kullanılmalıdır.
- iv. Basit enfeksiyonlarda bile diğer çalışanlara bulaştırmamak için çaba sarfetmeliyiz. Örneğin hapşırırken veya öksürükten ağzımızı bir mendille veya kolumuzun iç tarafıyla kapatmalıyız.
- v. Kişilerin özel durumları varsa işyeri hekiminin önerileri dikkate alınmalıdır.
- vi. Hastalık belirtileri taşıdığını düşünen personel vakit geçirmeden ve ertelemekten işyeri hekimine müracaat etmelidir.

Hazırlayan: İşyeri hekimi Çetin Gültekin

Eleştirilerinizi ve/veya eklenmesini önerdiğiniz hususları lütfen 0542 291 34 01 nolu telefona whatsapp ile ulaştırınız. Teşekkürler.